

Belening Huis Harskamp 1638-1665

folio 112 recto

(in de marge): Ede

Octroy¹ en consent² verleent aen vrouw Clara van Bronckhorst om voor den dagelicksen Richter te mogen procederen op de havesate Harscamp en Westerhuisen.

(in de marge): dit hergewaert³ is aen mij betaelt.

Ich Adriaen Warner van Pallandt, Bannerheer⁴ tho Voorst, Here tho Keppel, als leenheer certificere mits desen dat voor den *Edelen* Richter Godfrid Schaers, Stadtholder van mijn lenen ende mannen van leen nabeschreven⁵ erscheen die [moeder] vrouwe Clara van Bronckhorst, weduwe van wijlen den *Edelen* Here Johan Kelfken, gewesen oltste ende eerste Raet van 't Furstendom Gelre, geassistiert met den here Stadtholder Paul Russel haer *Wel Edele* gecoren Momber voordragende hoe dat haer *Wel Edele* sekere schult aen de Douagere van Weerdenburgh ende Joncker Diderick van Weerdenbrugh, here tot Harscamp, namentlijck een somma van 1400 *gulden* bij obligatie⁵ van den 6 Martij 1655 te praetenderen⁶ hadde ende also geen ander middel waer om tot betalinge te geraken als dat voor den dagelijcksen Richter geprocedeert worden mochte; heeft dieswegen van mij *versocht* consent ende octroy om voor voorschreven⁵ Capitael van 1400 *gulden*, met alle interessen⁷ tot d' effective betalinge toe, mitsgaders de costen ende vordere⁸ aencleven door den here Lantdrost van Veluwen, des zelfs volmachtiger den here Scholtis van Ede of des zelfs last hebbende officier, met ordinaris middelen lantrechtens te mogen peinden⁹ aen de beterschap¹⁰ van de Leengoederen Harscamp ende Westerhuisen mij ende mijner Heerlicheit Keppel ten Stichten rechten¹¹ leenroerich¹² waer van 't heergewaet¹³ 61 *gulden* 4 *stuiver* betaelt wort. Ende vruchten, pachten ende incomsten van voorschreven⁵ leengoederen ende op 't recht van cortinge van overbetalinge ofte

---

¹ machtiging

² vergunning, toestemming

³ bedoeld wordt 'hergewaad', som geld die een leenman aan de leenheer betaalt bij aanvaarding /verlenging van een leen

⁴ hoge edele, die zelf zijn leenmannen en hun troepen onder eigen banier mocht aanvoeren. In de graafschap Zutphen waren daar 4 van: Wisch, Bronckhorst, Baer (en Lathum), en (s Heeren)Bergh.

⁵ schuldbekentenis

⁶ opeisen

⁷ rentes

⁸ verdere

⁹ beslag leggen

¹⁰ overwaarde, batig slot

¹¹ volgens Utrechts recht?

¹² van de leenheer afkomende

¹³ som door leenman bij aanvang /wijziging van het leen te betalen aan de leenheer

anders te Hove onlanx geadjudiceert¹⁴, ofte oock met arrest onder Edele Hove Provinciael of anders te procederen tot volcomen *verwin*¹⁵ ende inheringe¹⁶ ende wijderen¹⁷ gevolch tot effective voldoeninge inclus; heft dieswegen mij *versocht* haer Wel Edele voorschreven consent ende octroy daertoe te willen geven, 't welck om sekere mij daertoe moverende redenen niet hebbe connen afslaan noch *verweigeren*. Octryere dan en consentere sulcx hiermede ende in kracht dese in maten als *versocht*, voorbehoudens datte voornoemde leengoederen in t gerinchste niet mogen noch sullen gesplittert worden, mede alleen te mogen genieten als behoort, 't welck impetitie¹⁸ getrouwelijck te achtervolgen¹⁹ aengelooft²⁰, mij leenheer avers²¹ ende een ieder sijn goet recht onvercort. Sonder argelist. Waren hier over praesent Evert Evert[s] ende Christoffer Menninck, beide leenmannen mijnes huyses Keppel. In oirkont²² der waerheyt hebbe ick Leenheer dese ondertekent ende met mijn aengeboren²³ siegel²⁴ wetentlijck *versiegelen* laten. Actum den 26 Julij 1662.

folio 112 verso

Octroy om voor den dagelicksen richter te mogen procederen op de Erven Westerhuisen onder Harscamp gehorende, verleent aen den momber Kelfken.

(in de marge): dit hergewaert is aen mij den 18 [ ]bris betaelt
Ich Godfrid Scheers Stadtholder van lenen [ ] den Hoog Edel Welgeboren Gestrengen Heere Adriaen Warner van Pallant, Bannerheer tho Voorst, Here tho Keppel, Leenheer, doe kont ende certificere mits desen dat v[oor] mij ende mannen van leen hierna *beschreven* erschienen is den here Johan Kelfken, der rechten doctor, momber desd Furstendomb Gelre ende Graefschap Zutphen. Voordragende hoe dat sijn Edele uyt crachte van s Hoves van Gelderlant geimpetrierde²⁵ brieven van citatie sekere schult aen de douagere van Weerdenburch ende *joncker* Diderick van Weerdenburch, namentlijck een somma van 900 *gulden*, *vermogens* welgemelt Hoves decreet in dato den 5 februari 1661 te eyssen hadde, heeft dieswegen mij *versocht* om consent ende octroy daer toe te willen *verlenen*, 't w[elck] dan om redenen niet hebbe connen afslaan noch *verweygeren*. Octryere dan ende consentere sulcx hiermede ende in cracht deses, om alsulcke schult van 900 *gulden* aen de erven Westerhuisen leenroerich aen den hu[ise] Keppel ter executie te mogen stellen op Vel[uwen] in het ampt Ede gelegen, door den lantdrost van Veluwen ofte andere officieren tot volcoomen *verwin* te *vervolgen* ende als dan te praesteren wat leenrechtens is. Het welck den Requirant²⁶ aenbelooft heeft te sullen *doen*, voorbehoudens den leenhere

---

¹⁴ toegewezen

¹⁵ toewijzing bij executie

¹⁶ vasthouding

¹⁷ verder

¹⁸ eis, voorwaarde?

¹⁹ nakomen

²⁰ belooft

²¹ tegenover mij als leenheer

²² ter getuigenis

²³ door geboorte verkregen

²⁴ zegel

²⁵ verkregen

²⁶ eiser, verzoeker

ende ieder een sijn goet recht; doe dit geschiede waren hier over praesent als leenmannen den *Edele* Derck van Zelst ende Christoff[er] Menninck, leenmannen des Furstendom Gelre [*ende*] des huyses Keppel. Sonder argelist in oircont²⁷ der waerheit is dese ondertekent ende met hooggemelt leenheers insiegel mij aenbevolen bevesticht. Actum Keppel den 11 Maij 1661.

folio 113 recto

marge 8000 rixdaler

Rentverschrijvinghe²⁸ uyttet adelijck geseeth²⁹ Harscamp, Oloff Olofsen ende Truijten Brakelmans.

Ich Johan Frederich von Pallant, bennerheer tot Voorst, Heere tot Keppel ende Vrijheer des Hambs lehenhere, doe konde ende certificere mits desen, dat voor den erentfesten ende hoichheleerden Hartger van Holt, beyder rechten Doctore, Stadtholder over de lehenen tot mijner voornoemde heerlijkheyden gehorende, oirkont mannen van lehen hiernae beschreven, gecompareert sijn die Weledelgeborene Jocab (sic) Rijperda tot Pharmsen, Here tot Rijsum Harscamp; ende die oick Weledelgeborene eher- ende deugentrijke Christina Rijperda geboren van Delen, vrouwe tott Rijssum ende Harscamp, mit welgemelten Jacob Rijperda haren man ende ende momber in desen. Ende hebben bekent voor haer ende haren erven dat sijn met vrijen willen verkocht ende opgedragen³⁰ hadden, verkochten ende overdroegen bij desen aen Oloff Oloffsen en Truijken Brakelmans, echteluyden, ende derselver erven, om een summa van penningen, die sijn tot haren genugen wel ende te danck in enkelen specie gepermitterde Rixdaler ontfangen hebben, jaerlijcks ende alle jaer een duysent twe hondert ende vijftich Carolus gulden, ieder gulden ad twintigh *stuivers* brabantse ende sulcks uyt welgemelter eheluyden goederen thoe Harscamp, soo uytte meijerhoven³¹ daer tegenwoordigh Jacob Berckhuijs ende Brant Helmertsen op wonen, als uytte andere meijerhoven ende goederen tot den adelijken geseeth ende huuse Harscamp gehorende, aller gestalt dieselve tegenwoordigh in hare bepaelinghen in Veluwen onder den ampte van Ede gelegen sijn, aen mij lehenhere ten Stichschen rechten lehenruerych. Om de voornoemde somme jaerlijcks ende allejaer uytte voornoemde goederen te ontfangen op alle *Sint Martini*³² doch vierthien daegen voor ofte naer onbegrepen, waervan het eerste jaer verschenen sal wesen op aenstaende Martini 1639 ende soo voort van jaer tot jaer, vrijgelt, sonder daeraen te mogen korten enige schattingen³³ ofte heren penningen t sijn van 14^e of 15^e penningh, eenige andere ongelden ofte schade wegens verderf van crijch, oirlogh, misgewassen ende andere inconvenientien³⁴, soo op de voorschreven goederen (t welck Godt verhoede) mochte komen ofte te [ ]enstaen maer dat de voorschreven echteluyden ofte haren erven de vornoemde jaerlijcksche rente vrij suyver ende commerloos sullen ontfangen jaerlijcks ende alle jaer ter tijt ter tijt ende soo langh dieselve vrijgekocht

---

²⁷ als getuigenis

²⁸ schriftelijke verbintenis m.b.t. schuld

²⁹ havesate, kasteel, heerenhuis

³⁰ in eigendom (of in leen) overgedragen

³¹ pachtboerderij

³² 11 november

³³ belastingen

³⁴ ongemakken, onheilen

ende afgelost sal wesen, welke vrijkopinghe comparenten ofte haeren erven sullen mogen doen op aenstaende Martini over ses jaeren, te weten als men schrijven sal 1644, op *Sint Martini* dagh, ende sulcks mette summe van acht duysent rixdeler, ick segge 8000 in

folio 113 verso

specie gepermitterde rixdalers, mits dat de losse³⁵ aldan ende alle tijt, een half jaer te voren sal worden aengekundiget ende naer behoren gedenuncieert³⁶. Tot nakominge van t gene voorschreven renuncieerden³⁷ comparanten specialijk op de exceptie non numeratae pecuniae³⁸ ende voornoemd alle anderen exceptien³⁹ ende beneficien⁴⁰ desen eenichsints contravenierende⁴¹.

Voorbeheltelijck mij lehenheer ende een iederen sijnes goeden rechtens. Sonder argelist. Sijn hierbij over ende aen geweest als mannen van lehen die *Edele Arnolt Leijendecker* ende *Herman Berntsen Stad[t]houwer* des *Furstendombs Gelre* ende huijses *Lathum* respective lehenmannen bij gebreck van de mijnigen.

In oirkonde der waerheyt heb ick lehenheer voorschreven desen brieff met eygen hant geteykent ende met mijn aengeboren segel doen bekreftigen. Actum den 13^e octobris 1638.

Rentverschrijvinge uyttet alinge⁴² geseets *Harscamp* aen *Gerhart Hoесeren*.

(in de marge): 3200 *Rixdaler*

Ich *Johan Frederich van Pallant*, *Bannerheer* tot *Voorst*, *Here* tot *Keppel* ende *Vrijheer* des *Hams* lehenhere, doe konde ende certificere mits desen, dat voor den erentfester ende hoichgeleerden *Hartger van Holt*, beyder rechten *Doctoren*, *Stadtholder* over de lehenen tot mijne voornoemde *Heerlickheyden*, gehorende oirkont mannen van lehen hier naebeschreven gecompareert sijn de *Wel Edelgeborene Jacob Rijperda* tot *Pharmsen*, *Here* tot *Rijsum*, *Harscamp* ende die oick *Wel Edelgeborene eher- ende deugentrijke Hijma Christina van Rijperda*, geborene *Van Delen*, vrouwe tot *Rijsum* ende *Harscamp* met welgemelte *Jacob Rijperda* als haren man ende momber in desen. Ende bekenden voor haer ende haren erven dat sij met vrijen wille opgedraegen verkocht ende opgedraegen hadden, gelijk sij verkochten en overdroegen bij deses haren tegenwoordigen rentmeester *Gerhart van Hoесeren* ende desselfs erven, om eene summe van vijffhondert *Carls gulden*, ick segge vijffhondert gulden, ieder gulden ad twintich *stuivers* *brabants*, ende sulks uyt welgemelte echteluyden goederen t[oe] *Harscamp*, soo uytte *meijerhoven*, daer tegenwoordigh *Peter Gerritsen* ende *Geert weduwe van Bonnis Everssen* op wonen, als uytt andere *meijerhoven* ende goederen tot het *adelijke geseeth* ende huys

folio 114 recto

---

³⁵ aflossing

³⁶ aangekondigd

³⁷ beloofden geen gebruik te maken van

³⁸ verweerschrift bij eventueel teveel gegeven geld (niet-geteld geld)

³⁹ verweren

⁴⁰ voorrechten

⁴¹ tegengaand, overtredend

⁴² gehele

Harscamp gehorende, aller gestalt derselve tegenwoordigh in haere respective bepaelingen in Veluwen onder den ampte van Ede gelegen sijn, aen mij lehenheer tot Stichschen lehen ende rechten lehenruerich, om die voorschreven summe jaerlijcks ende alle jaer uytte selve goederen t'ontfangen, op alle Sint Martini dagh, edoch vierthien daegen voor ofte naer onbegrepen, waervan t'eerste jaer verschenen sal wesen op aenstaende Martini 1639; ende soo voorts van jaer tot jaer vrij gelt, sonder daeraen te mogen korten eenige schattongen, heren penningen, tsij den 14^e of 15^e penningh, ofte andere ongelden ofte wegens eenich verderf van crijch, oirlogh, misgewass ofte andere inconvenientien, soo op die voorschreven goederen (t welke Godt verhoede) mochten komen ofte te ontstaen, ende ten eynde sij van de betaelinghe den voorschreven jaer rente moge verschert⁴³ wesen, soo hebben comparanten den voorschreven Huijseren ende sijnen erven (onvermindert sijne voorgaende commissie die bij desen naerder wort geamplieert⁴⁴ ende geconfirmeert) gecontinueert ende op nieuws gestelt, gelijk sij doen bij desen tot bedieninghe ende ontfanck van de voorschreven adelijke geseeth en goederen t[oe] Harscamp ende de jaerlijcksche opkompsten van dien, om hem selven uytt derselver interden ende opkompsten te betaelen de voorschreven jaerlijcksche rente, ende sijn jaerlijcksche tractament ende betaelingh over dese bedieninge ter summe van twehondert Carolus gulden, ieder gulden wie voorschreven, die hem uytte voornoemde goederen mede worden toegekent, gelijk hij dan oick uytte selve jaerlijcksche intraden ende opkompsten sal betaelen aen sijn schoonvaeder ende moder Oloff Olofsen ende Trijncken Brackelmans een jaerlijcksche rente van twalff hondert ende vijftich gulden, vermogens⁴⁵ derselver verschrijvingh bij comparanten op huyden gegeven. Tot welken eynde sij den voornoemde Huijseren bij desen cederen ende avergeven jaerlijcks ende alle jaer totte respective aflossinge toe de voorschreven jaerlijcksche intraden ende opkompsten van de Harscamper meijerhoven ende goederen, met dese conditie, dat voorschreven Huijseren gehouden sal wesen jaerlijcks ende alle jaer daer hem sulkes twe maenden te voren aengeseyt sal sijn, te doen behoirlijke rekeningh, bewijs ende reliqua⁴⁶ van de voorschreven jaerlijcksche intraden ende opkompsten ende daertegens gedaene uytgaeve ende d'eene d'ander voldoeninge van t gene bij 't slot van d'selve rekeningh bevonden sal worden.

Ende in cas bij tijde van oirlogh, inlegeringen, misgewasch ofte andere inconvenientien gelijk voorseyt (die Godt verhoede) de voorschreven jaerlijcksche renten ende beloningen uytte voorschreven opkompsten niet betaelt konden worden int geheel, ofte ten deele, soo beloven comparanten voor haer ende haren erven sulcks uyt haere andere goederen te sullen voldoen. Gelijk sij mede voor haer ende haeren erven beloven, dat sij den voornoemde Huijseren van dese sijne bedieningh ende recht van cessie niet en sullen ontsetten, alvorens sij hare erven ofte successeuren de voorgeseyde jaerlijcksche verschrijvingen soo aen hem als aen sijnen voorschreven schoonvaeder ende mode, ofte derselver erven sullen hebben vrijgekocht ende derselver capitaelen metten achterstendigen

---

⁴³ toebedeeld

⁴⁴ uitgebreid, breder gemaakt

⁴⁵ volgens

⁴⁶ bewijsstukken

folio 114 verso

interesse ende beloningen voldaan ende betaelt, welke vrijkpinge sij ofte haren erven ende naekomelingen sullen mogen doen, te weten de jaerlijksche verschrijvingh van Oloff Olofsen ende Truijtien Brakelmans, naer inhoude ende teneur van derselver verschrijvinghe bij comparanten op huynen gedaen ende de jaerlijksche rente van den voorschreven Huijseren mette summe van drie duysent vierhondert gepermitteerde rixdalders, ick segge 3200 in specie gepermitteerde rixdaelders, die sij alle jaer op *Sint Martini* dagh sullen aflossen mogen. Ende daer de voornoemde Huijseren eenige vordere penningen voor onss mochte komen te verschieten⁴⁷ voor comparanten, te verdienen, ofte voor haer borge worden, soo sal hij mede van sijne bedieninge ende voorschreven recht niet worden ontsettet alvorens sodaenich vorder verschot metten interesse sal wesen gerestitueert ende betaelt van sijne vordere verdiensten ende van de borchtochte soo hij alrede gepasseert ofte noch sal komen te presteren bevrijt, met vordere conditien dat die loose⁴⁸ der voorschreven capitalen ende bedieningen altijd een halff jaer te voren nae behoren worde gedenuncieert⁴⁹. Allet met renunciatie⁵⁰ van de exceptie non numeratae pecuniae ende allen anderen exceptien ende beneficien desen contrarieerende. Voorbeholtlijck mij lehenheer ende een ieder sijnes goeden rechtens. Sonder argelist, Daer dit geschach⁵¹ sijn over ende aen geweest als mannen van lehen die *Edele* Arnolt Leijendecker ende Herman Berntsen, steenhouwer des Furstendombs Gelre ende huijses Lathum respectie lehenmannen bij gebreck van de mijnigen. In oirkonde der waerheyt heb ik lehenheer voorschreven desen brieff onderteykent ende met mijn aengeboren segel doen bekreftigen. Actum den 13^e october 1638.

Approbatie⁵² van seker accort tusschen jonker Rijperda ende sijn crediteuren opgerichtet.

(in de marge): 2228 rixdaler 4 stuyver 4 penning

Ick Johan Frederick van Pallant, Bannerheer tot Voorst, Here tot Keppel ende Vrijheer des Hambs, Lehnhere, doe konde ende certificiere mits

folio 115 recto

desen, dat voir mij oirkont mannen van lehn hiernaebenoemt erschenen is die achtbare Oloff Oloffs als volmachtiger van die Wel Edele Jacob Rijperda toe Fermesen, Rijsum ende Harscamp ende Vrouwe Hijma Christina van Delen, echteluyden kracht volmacht op den 30 martij 1641 voor den Wel Edelen ende Gestrengen Assuer van Appelthorn, Landdrost van Veluwen ende die ehrentfeste Abraham Tulleken Burgemeester der stadt Arnhem, beyde lehnmannen des Furstendombs Gelre, gepasseert, bij dieselven neffens onderteikeningh verpitschapt⁵³ ende hiertoe

---

⁴⁷ voorschieten

⁴⁸ aflossing

⁴⁹ aangezegd

⁵⁰ belofte geen gebruik te maken van

⁵¹ toen dit geschiedde

⁵² goedkeuring

⁵³ met een zegel gewaarmerkt

verlesen. Ende heeft in sulke qualiteit versocht approbatie van seker accort, luydende van woirde tot woirde als volgt.

(Gaat verder na de margetekst hieronder)

(in de marge): Coram⁵⁴ Otto Wachendorff, Statholder[n] ende Johan Arninck, leenmannen Erfgenaem Hijma Christina van Delen. Ende heeft verstoont de verwinsbrieven, door dese hyrtegen genomen [van]de creditoren op het guet Harscamp erholden⁵⁵ als doer haer [wel] voldaan ende geredimiert⁵⁶, ende daertegens de creditoren gecontenteert te sijn. Actum Keppel den 8 julij 1648 (einde marge).

Sijnen erschienen voor den Wel Edelen ende gestrengen Assuer van Appeltorn, Landrost van Veluwen ende geerfden hiernaebeschreven Jonker Jacob Rijperda toe Fermosom, Rijsum ende Harscamp ende Vrouwe Hijma Christina van Delen, echteluyden, de voorschreven Vrouwe Hijma Christina met haerer edelen man hiertoe verkorenen mombert⁵⁷.

Ende hebben voor haer Edele ende harer Edeles respective erfgenaemen bekent van geleverde ende ontfangene wairen schuldich te sijn aen Johan Dibbits, leengriffier ende Burgmeester der stadt Arnhem 1361 gulden 8 stuyvers 6 penningen. Aen de weduwe Davidts van Lennip 636 gulden. Aen Bartolt Jansen 1028 gulden 3 stuyvers. Aen Jan van Marl 523 gulden 2 stuyvers. Aen Abraham Muijs 69 gulden 12 stuyvers. Aen Wolter Martens 212 gulden 4 stuyvers 8 penning. Aen de weduwe van Bernt de Graeff 58 gulden 15 stuyvers. Aen Roeloff Gijsberts een en dartigh gulden 4 stuyver. Aen Isack Muijs 106 gulden 9 stuyvers. Aen de erfgenaemen van zaliger Frerick Brouwer 170. Aen Jan van der Poel 606 gulden 4 stuyvers 6 penningen. Ende aen Henrick Temminck 768 gulden 18 stuyvers. Alle welke voorgestelde summen toesamen uytmaeken 5572 gulden 4 penningen. Gelavende⁵⁸ haer Edele aen enen iederen van de voorgestelde crediteuren binnens vier naest den anderen volgende jaeren (die oire⁵⁹ begin sullen hebben genomen met Petri ad cathedram⁶⁰ deses jaers) uyt te richten het gerechte vierdepart van sijne praetensie⁶¹ ende daerbij de rente van dien naer advenant⁶² van de penningh sesthien⁶³ van 627 gulden 19 stuyvers 12 penningen. Heerkomende van onkosten die voor desen door den voorgestelden crediteuren aengewent ende gedaen sijn, ende bij oir luyden hierover pertinente specificatie den welgemelten eheluyden ten handen gestelt worden sal. Doch bij ende onder dese expresse reserve⁶⁴, dat soo t sich hierna (diminutie⁶⁵ hierop gedaen ende uytspreeke van taxatie bij eenigen beyder zijts

---

⁵⁴ ten overstaan van, in tegenwoordigheid van

⁵⁵ verkregen

⁵⁶ vrijgekocht, afgelost

⁵⁷ voogd (de vrouw mocht in die tijd geen rechtshandelingen plegen)

⁵⁸ belovende

⁵⁹ hun

⁶⁰ 22 februari

⁶¹ aanspraak, eis

⁶² navenant, bijhorend

⁶³ zestiende penning (van 100), d.w.z. 6,25 procent

⁶⁴ nadrukkelijke voorbehoud

⁶⁵ vermindering

folio 115 verso

hiertoe versocht ende genomineert) geschiet sijnde, bevinden mochte sulke kosten minder ofte meerder te bedragen als die voorgestelde 627 *gulden 19 stuyvers 12 penningen*. Dat t selve aen den eersten termijn die op aenkompstiger Petri ad Cathedram des jaers 1642 sal komen te verschienen, gekortet off bijgeleit worden sal. Ende op dat alle die voorgemelte crediteuren desenthalven genoechaem mogen sijn versekert⁶⁶, hebben echteluyden welgemelt voor het naekomen ende voldoen van desen, bij de laetste ruyminge⁶⁷ ende inheringe verbonden den eygendom ende beterschap van t huys toe Harscamp mett alle daeronder gelegen bouhoven, landerijen ende meulen, welke parcelen also se lehn sijn, hebben de welgemelte echteluyden gelooft⁶⁸ op haer *Edeler* kosten over dit gedaene verbant behoirlijke approbatie van den lehnheer onder dewelken dieselve sorteren uyt te brengen ende binnens eene naestkompstige maent a dato van huyden⁶⁹ daeraff aen desen creditoren formele avte te leveren. Geschiet ten overstaen van Abraham Tulleken, Burgmeester ende Gosen van Ommeren, Scholtus, gerichtsluyden ende geerfden in Veluwen op ten 30 martij 1641. W[ant] dan ick lehnheer voorschreven dit versoeck redelijck bevonden, hebbe geapprobeert ende geratificeert, approbere ende ratificere kracht deses het boven geinsereerde⁷⁰ accort in alle sijne clausulen, poincten ende bedingen mij lehnheer ende een ieder sijn goit recht voorbeholden. Sonder argelist. Geschiet ten overstaen van mijne mannen van lehn, die welgeborene oick hoichgeleerde Here Henrick van Westerholt tot Hacfort, Here tot Scherpenzeel ende Doctor Johan Goris, op den 18 januarij 1642, oirkont mijn hant ende segel.

folio 116 recto

Octroy en consent gegeven om te moegen procederen op het leenguet Harskamp.

Anno 1643 den 22 junij heeft versoecht ende erholden B. van Gouts als volmechtiger Gerharden en Jacoben van Harskamp neffens Geertruijden van Gouts, weduwe van zaliger Albert de Greeff van den leenheer om te meegen⁷¹ ter executie stellen door den daeglixen richter alsulcke sentens⁷² als voorschreven principaelen⁷³ tegens joncker Jacoben Ripperda tot Phermsum alrede erholden. En ten principaelen noch erholden mochten neffens aengewende oncosten, op het adellijck guet Haerskamp met alle toebehoer, leenreurig den huysse Keppel, in orkunde mannen van leen joncker Henrick Ruenort en Niclas Bo[e]ijer

folio 116 verso

Het goed Harskamp beleent aen Heren Dederichen van Werdenbergh.

---

⁶⁶ gerustgesteld

⁶⁷ beslaglegging gevolgd door bevel tot ontruiming; ging gewoonlijk in drie keer, waarvan tweemaal aanzegging (Achterhoek)

⁶⁸ beloofd

⁶⁹ vanaf heden dato

⁷⁰ ingevoegde

⁷¹ mogen

⁷² vonnis, uitspraak

⁷³ opdrachtgever

Ick Johan Frederick van Pallandt, Bannerheer tot Vorst, Heere tot Keppel ende Vrijheer des Hams, als leenheer certificere mits desen dat voor den eerentvesten ende wolgeleerden Otto Wachendorp, als hyr toe geautoriseerden Statholder mijner leenkameren # ende leenmannen naebeschreven #, personlick is gecomparirt⁷⁴ de Hoogedelgeboren Wel Edelen ende doegentricke⁷⁵ vrouwe Heijma Christina geboren van Deelen, weduwe van Ripperda, vrouwe van Rijsum end Harskamp, geassistirt met Henrick [Be]slick haeren gekoren momber, versoeckende: also comparantinnen eheer⁷⁶ Jacob van Ripperda in Godt verstorven, dewelcke in haeren naem het adelick huys Harskamp cum omnibus ap et dependentiis⁷⁷ [sijn] mijner heerligheyt Keppel ten Stichsen rechten leenplichtig, van mij te leene gedragen ende ob[gemelte] van hulder vacant⁷⁸, het selve met [l]euger handt te verheffen ende eenen nieuwe hulder te stellen. So ist dat ick doer mijnen Statholder voornoemt welgemelde vrouwe van Deelen, met d[en] voornoemde leengoede Harskamp adelicken geseet, [den] toebehoerenden meierhoven ende buschen met sijnen wiltbanen⁷⁹ to jagen ende to scheten, met alle anderen rechte ende gerechtigheden met [ ] ende leege met torff met twijge met R[ ] ende weydelandt, vortz allen ap ende dependentien older ende nuyn⁸⁰ toebehoer, wederom hebbe [ ] gelick beleene mitz desen, waer van mij leerheer

folio 117 recto

comparanten welgemelt doer haeren huldern ende mombern Henrick Beeslick, hulde⁸¹ en eede van trouwe heeft gedaen ende vortz beloft wat eenen trouwen vasallen toestaet mij trouwelick te willen praesteren. Ter handt als dat geschiet was, so heeft comparantin welgemelt voor deselve leenmannen in mijnes Statholders als mijne des leenheern handen [r]efutire het voornoemde leenguet met allen sijnen toebehoer hyr boven gespecificirt nietz daer van aff- noch voorbeholden, als dat de leenmannen voor echt erkenden dat welgemelte vrouw Hijma Christina van Deelen geen recht daer meer aen en hadde ende ick als leenheer mijnen vrijen wille daer mede doen mochte, nae dyn ick dan doer welgedachten mijnen Statholdern comparantinnen wils ende derselven holderen van den gepresterden leeneede hadde ontslagen.

So hebbe ick ter bede van welgedachte vrouwe Van Deelen ende om sonderlicke⁸² mij daertoe moverende redenen met den voornoemde leengoede Harskamp met allen sijnen aen-, in- ende toebehoeren gelick voorschreven ende sulckx mijne leenboecken uytwijzen, ten Stichtsens rechten mij leenreurich doer mijnen Statholdern wederom beleent gelick daermede beleene bij desen den oock Hoochwelgebornen ende Gestrengen Heren Dederichen von Werdebergh, Colonel ende Gouvernoer van

---

⁷⁴ verschenen

⁷⁵ deugdzame

⁷⁶ echtgenoot

⁷⁷ met al zijn bij- en aanhangsels

⁷⁸ en boven[gemelte] niet door een andere leenman in gebruik

⁷⁹ besloten jachtterrein

⁸⁰ nieuwe

⁸¹ bewijs van eerbied en trouw

⁸² bijzondere

Oestvrieslandt, de welcke mij oock hulde en eede van trouwen heeft gedaan ende wijders⁸³ geloft⁸⁴ wat eenen trouwen vasall toestaet mij trouwelick te willen presteren. Allet sonder argelist ende met voorbeholdt mij leenheern ende eenes iede[r]en sijnes

folio 117 verso

goeden rechten aen desen leengoede. Ingest[ands] der waerheyt sijn hyr toe onthuelte ende *praesent* gewest de weledede *joncker* Henrick van Ruwenort tot den Ulenp[a]s ende de eerentveste Johan Arninck, beide leenmannen mijner heerli[c]hey[t] Keppel, in wessen urkundt⁸⁵ ick mijn insegel wetentlick hebbe doen hangen ende doer mijnen Statholdern onderschrijven laeten.

Ratificatie⁸⁶ van Dispositie⁸⁷ testamenterisch, opgericht bij de Weledelgeborene Heer ende Vrouw van Weerdenburgh

Ick Johan Frederick van Pallandt, Bannerheer toe Vorst, Heere tot Keppel ende Vrijheer des Hams, als leenheer verklaere mitz desen dat ick in praesentie van leenmannen naebeschreven op gesinnen⁸⁸ ende ter instan[tie] van den *Edelen* Gerhardt van Huijseren⁸⁹ in qualité als volmachtigeren van de Hoichwelgeborene en Gestrenghe oock veeleer ende doegentrijcke Heer Dederick van Waerdenburgh ende desselffs gemalinnen, vrouwe Hijma Christina van Waerdenburgh geboren Van Delen, Heer ende Vrouw tot Harskamp, gelijk de [ ] macht ende acte van procuratie onder dato des 22 junij 1649, [ ] jaers voort Frans Banninck Cocq⁹⁰, als leenman van de Graefflicheyt van Holland [ ] Cornelis van [ ] Jooswijck, leenman van 't Capittel van Oumunster gepasseert ende van deselve neffe[ns] wolgemelde constituenten selven onderschreven ende besegelt, hyr toe overgegeven, vert[oen]t ende van leenmannen [ ] verlesen ende voor bundig⁹¹ erkent, ratificirt ende ap-

folio 118 recto

probeert, hebbe gelijk approbere ende ratificere bij desen so daenige testamentarische dispositie als welgemelte constituenten tussen haer beeden in dato des 21 aprilis 1649 binnen der stat Emden voor notaris ende selve getuygen formlijck belieft heeft op te richten ende te maecken met de dispositie daer bij vervatt, ten regarde van⁹² het adelijcke gesith ende leengoedern Harskamp, gestalt dieselve dispositie in allen haeren clausulen hetselve leenguet voornoemt beraeckende.

---

⁸³ verder

⁸⁴ belooft

⁸⁵ in wier getuigenis

⁸⁶ bekrachtiging

⁸⁷ beschikking

⁸⁸ wens, eis

⁸⁹ zie ook: http://www.hogenda.nl/wp-content/plugins/hogenda-search/download_attachment.php?id=9892&type=loanroom

⁹⁰ relatie met Nachtwacht van Rembrandt? Zie http://nl.wikipedia.org/wiki/Frans_Banning_Cocq

⁹¹ bindend, geldig

⁹² ten aanzien van

So mij ende mijner heerligheyt Keppel nae *Stichts*en rechten leenplichtich is, sodaenen effect ende kracht sal als off de dispositie in desen voor mij ende mijne leenmannen waere gepasseert. Allet doch met voorbeholt als leenrechtens. In urkundt der waerheit sijn hyr over- ende aengewest mijne als specialijck gerequireerde leenmannen de Woledelgeborene Wolter de Rode van Hecker⁹³, Heer tot Roorlo⁹⁴ en Derrick van Haeften, Heere tot Verwolde⁹⁵, gelijk ick oock ten dyn einde desen met selffs handt hebbe onderschreven ende wetentlijck mijn segel daeraen doen hangen. Actum den 14 *decembris* 1649.

Verbintenis des Huijsen Harskamp cum appertinentiis voor al het geen wat den erfgenaemen van Gerrit van Huijseren bij sententie⁹⁶ des hoves in punt van liquidatie toegewesen worden.

Ick Johan Frederick van Pallandt, Bannerheer tot Vorst, Her tot Keppel ende Vrijheer des Hams als leenheer, certificere mitz desen dat in praesentie van leenmannen naebeschreven en op instantelijck versoeck desen aengaende aen mij gedaen naemens des Wel Edelen Heeren tot Rijsum, Oversten, voor mij is gecompareert de *Edele* Bernherdt Pannekoeck, verwerende [ ]

folio 118 verso

van welgemelte heere constituent ten overstaen van Henrick Blancken ende Wilhelm Tijnagel, respective leenmannen van den huys Soelen *ende* 't leenhaege in geb[ied] van Keppelsche, dewelcke deselve ock hadden neffens haer constituent onderschreven ende besegelt den 27 februarij 1654 op sijn *Edele* gepasseert, dewelcke van leenmannen verlesen, geexamineert ende hyr toe voor bundigh erkent. Ende heeft uyt kracht van deselve volmacht ende den inholt derselven met mijn consent verbonden, gelijk verbint bij desen het adelijck huys Harskamp met allen daer toe gehorende ap- ende dependentien aller maeten, dieselve mij ende mijner herligheyt Keppel van Stichts en rechten leenplichtigh ende in ma[ss...] mijns te leen verhefft, nietz daervan [a]ff noch uytgeschreven den erffgenaemen van *salige* Gerrit van Huijseren, voor t alle geen den selven van den heere constituent voornoemp in punt van liquidatie bij sententie [ ] den *Edele* hove van Gelderlant sal worden bevonden aen te komen om in sulcken val sich daer aen te [ ] ende nae de beste form van rechten te sullen van allen indemniseren⁹⁷, allet sonder areglist. Ende met voorbeholt mij ende eene ieder sijnes voor[ ] aen desen leengoede, als dit geschede waeren hyr over present Otto Wachendorp *ende* Johan Arninck als leenmannen. In urkun[t] der waerheit hebbe ick dese onderschreven ende wetentlick mijn segel daer aen heten hangen. Actum Keppel den 11 aprilis 1654.

---

⁹³ = de Roode van Heeckeren

⁹⁴ Ruurlo

⁹⁵ huis Verwolde bij Laren (Gld)

⁹⁶ vonnis, arrest

⁹⁷ schadeloosstellen

folio 119 recto

Approbatie *ende* ratificatie van seeckeren magescheyd⁹⁸ tussen Oloff Oloffschen van Arnhem *ende* seyner huysvrowe ende kynder over het guedt Harscamp gepassiert.

Ick Johan Frederijck van Pallandt Bannerheer tot Voorst, Heer tot Keppell *ende* Vrijheer des Hams, leenheer, doe kundt *ende* certificire mits desen, dat voor mij orkunt mannen van leen hernaebenant, compareert *ende* erscheenen is de achbare Oloff Oloffsen, burger tot Arnhem. Ende heeft verthoont *ende* voorgeexhibeert⁹⁹ seeckeren magescheydt so tussen hem selven *ende* seyner zaliger huysvrouwen Trijncken Braeckelmans ten eenre *ende* haeren kynderen met nahemen Arnold, [G]erhardt, Gerdruijt, Johannes *ende* Jacob vann Huijseren ter anderen seyden opgericht *ende* getroffen is, *ende* ter weylen dan in sulcken magescheyd *ende* contract het adelijke geseeth Harscamp, # in t ampt Ede op Veleuwen gelegen # 't welck mij ter Stychs[t]en rechten leenruhrigh, mede begriepen *ende* angetogen is versuckt. Ick wille gel[i]even alsulcken magescheydt approbiren *ende* ratificiren, wen ick dan meergemelten Oloff Oloffsen redelijck *ende* billick versuck nit af te schlaen *ende* te verwigeren gewust, *ende* welgemelte mageschijd den van den obgerurten¹⁰⁰ partheyen selven, neffens bijwesenden getuigen Rijck Wijnen, H. Versteegen, Gijsbert Cloeck, [A]Bierman *ende* Jan Kreijevenger den 27^e Februarij 1647 onderschrieven *ende* volgens van een erbaren Raedt der Statt Arheym in *ende* tot behueff des onmundigen *ende* uytlendischen kinderen in t voornomde jaer 1647 den 24 aprill is geaprobeert, heermede in allen seyner poincten *ende* clausulen ratificire *ende* approbeere, also *ende* dergestalt dat t mij leenheer miner herlygheyt *ende* leenrechten, oock een iederen sijn goet recht unbenomen, in t geringsten, in t geheel ofte ten deel, nit praejudiceerlick¹⁰¹ noch schadelijck seyn sal, het welcke expresse bij desen voorbealden. Sonder argelist, geschiet tot Keppel binnen ten overstaen van meyne mannen van leen, den Edelveste Heer Bernhardt Winckelm[a]n *ende* Jan Arninck, orkunt mijn eygen handt onderschrift *ende* anhangenden siegel, den 30^e aprilis 1655.

folio 119 verso

Octroy en consent op t leenguet Harscamp voor Jacob Harscamp, burger tot Arnheim voor de summa van 40000 guldens.

(in de marge): 40000 guldens op ses jaeren

Ick Theterijck Otten, des Hooch Edelgebooren *ende* [Gestrenge] heeren Adrian Wernereren van Pallandt, Heer van Voorst *ende* Keppell, leenheer. Doe cundt *ende* certificiere bij desen, [dat] voor mij *ende* mannen van leen hierna beschreven in pers[oon] gecompareert *ende* erscheenen is de edelveste *ende* welgeb[oorene] Bernardt Pannenkoeck, *ende* verthoont volmacht in seeckeren versiegelten lee[n]brieff *ende* obligatie in Francys geschreven hierbij verlesen *ende* voor guet erkent, om in

---

⁹⁸ boedelverdeling

⁹⁹ laten zien

¹⁰⁰ bovengemelde

¹⁰¹ nadelig

r[eht]en ednde van wegen seynes heeren principaelen¹⁰², des Wel Edelegebooren Heeren Dederijcken van Werdenburgh, leentrageren van 't leenguet Harscamp ende dess[elves] geliebte gemalin, de oock Wel Edelgebooren ende [Vi]el Ehrbare en tugenrteycke Hijma Christina Werdenburgh, geboren van Deelen, van de oock Edelveste Goswijn van Overen, scholtis tot Ede ende Weijnandt van Geijn, als geerffden en Veleuwen ende respective [leen]mannen des Furstendoms Gelre ende Graefschap Zutphen, ende v[an] Abt van Paterborn, bij gebreeck van Keppelsche leenmannen, de dato den 8^e octobris huius anni¹⁰³ op den Huijse Harscamp gepassiert octroy ende consent te versoecken, van den Edelvest Jacob Harscamp, burgeren ende copman tot Arnheijm ende Margareta van Stralen, echteluyden, eene seeckere summa penningen va[n] viertig duysent gulden op interesse op te nehmen, wa[n] mij s[elfs] uyt seeckere redenen ende mij daertoe moverenden oirsaecken heb[bend] toegestaen doer dit transfix¹⁰⁴ bij desen brieff, mit den siegelen versiegelt ingehangen, desen leesbrieff ofte obligatie in allen puncten, clausulen ende conditionen te valedieren¹⁰⁵ ende te [ ] probeeren, gelijk dan octroiere en consentiere bij desen alsolcke voorschreven obligatie den tijt van ses jaeren, jedoch [mit] expresser conditie, dat nae verlop der 6 jaeren dese [ ]sfi[xeniss] der 40000 guldens wederom afgelegd ende sal voorschreven

folio 120 recto

voorschreven leenguet befreyen sollen, ende boven dien dat hetselve nietalso achtervolgde, dat alsdan desen consent opgehaven en den creditoren geene vernere¹⁰⁶ seeckerheyt ofte cesswaer gestedigt werden sal (ten sey dat neye octroy versoect en erholden¹⁰⁷ wierde) meynen welgemelten leenheeren eenen iederen seyn guet recht, bij desen voorbealden ende seyn hiertoe beroepen de ehrentveste Bernhardt Winckelman ende Johan Arninck als Keppelsche leenmannen ende hebbe ick voorschrievenden Statthouder, desen transfix en consent in waerheys oirkondt mit voor meer welgemeltes mijnes leenhere mij aenbetrouwtes siegell versiegelt, is mit meynen eygen handt ondergeschrievden tot Keppel binnen den 11^e octobris 1656.

renovatie # en prolongatie # van octroy van 8000 Rixdaler aengaende Oloff Oloffschen van t huis ende guet Harscamp, den tijt van ses jaeren. Ick Theterijck Otten, des Hooch Edelgeborren end [ ]heeren Adrian Werners van Pallandt, Heer tot Voorts en Keppel. leenheeren geauthorisierte Statthouder der leenen van Voorst en Keppel, doen kondt ende certificiere bij desen dat voor mij ende mannen van leen hernaebescrievden, gecompareert ende erschienen is de ehrentveste en welgeachte Bernhardt Pannenkoeck, rentmeester tot Harscamp en heft nae dien hij vor desen seeckere octroy uyt cracht volmaecht van seyn heer principael van 40000 gulden versoecht, de hem oock toegestaen is, maer met dese conditie, dat nae dien langsvorhin¹⁰⁸ int jaer 1638 nae consentierte octroy ende [anno] 1644

---

¹⁰² opdrachtgever

¹⁰³ van dit jaar

¹⁰⁴ charter, waarvan de zegels (aan een lint of papier hangend) door een ander charter gestoken zijn

¹⁰⁵ te bekrachtigen, voor waar te verklaren

¹⁰⁶ verdere

¹⁰⁷ verkregen

¹⁰⁸ al voorbije?

expiriert is, een sum aen Oloff Oloffschen van 5000 *Rixdaler* ende deselve onafgelagt passieren laeten, noch oock geene neye te verlehnen verseecht, weshalven Seyne Hooch *Edele* meyn heer principal als leenheer de handt daerop leggen wilde, maer door dien dat *voorschreven* Pannenkoeck gebeden, sulcks niet te achter volgen¹⁰⁹, *ende* een wienigh tijts daarmede te patienteren, gelijk geschiedt *ende* sulck versoecken cracht gegeven is, waerop Pannenkoeck *voorschreven* op huyn den erschenen ende prolongatie van octroy versoecht, de welcke dan uyt

folio 120 verso

uyt redenen daertoe hebbende toegestaen, den tijt van ses jaer[en] (van nuy aff) met expressen¹¹⁰ voorbehalt ende uytdrucke[ ] [t h]eedt, dat nae dien de ses toegestandene jaeren wederom [ ] hetselve guet Harscamp van alsulcken 8000 *Rixdaler* te libereren ende frey te maecken, *ende* bij aldien dat sulcks niet en gesch[ ] koste, neye octroy versoecken sullen, offte andersints [ ] consent *ende* verleente octroy crachtloss en van geener w[erde] bij aller overheyt geacht werden sall, glijck deselve [of in] vall crachteloos *ende* van geener werde erkenne, meynen leenheeren *averschreven* ende een en ieder seyn guet recht bij desen voorbehalten, ende seyn hierover onthelt Henrick K[ ] *ende* Stefen Berndtschen, beyde Keppelsche leenmannen, in oirkondt van waerheyt hebbe Statthouer desen consent *ende* [octroy]brieff met meyns leenheeren mey aenbetrouwten siegell hierunder uythangende confirmiret *ende* met meyn eygen handt subscribirt den 5en januarij 1657.

Consent *ende* octroy aen onderscheydtlijcke ereditores op Harscamp te mogen voor den daglichschen richter ten landtrechten procedeeren.

Ick Theterijck Otten des Hooch Edelgeboren Heere Adrian Werners van Pallandt, Heer van Voorst *ende* Keppel, doe cundt *ende* certificiere bij desen dat voor mij # statthouder der leenen # *ende* mannen van leen hernae beschrievē, gecompariert *ende* erschienen is de ehrentvest *ende* welgel[eerde] Everhardt D[e]bbels, des edlen hoves van Gelderlandt procuratoren, *ende* heft uyt cracht hebbender ons praesentierter *ende* verlesener volmacht tot Arnheim gepassiert voor naevolgende personen, vers[o]echt *ende* erholden octroy, de op die Hooch Edel gebooren Heer Dederick van Werdenburgh tot Harscamp zaliger *ende* desselfs huysvrouw Hijma Christina van Delen tot Harscamp wegen [..]handt geborghen *ende* voorgestreckten waeren, gelijk die voorgeven te praetendeeren *ende* te vorderen hebben,
nemetlijck

folio 121 recto

Nemetlijck Jan Schonevelt praetendeert de summa van 374 *gulde- 7 stuyver- 8 penningen*, Jacob T[u]lleken 163 *gulden*, Jan Martens 791 *gulden-1[5]-4 penningen*, Maseel Weijnandts 669 *gulden*, Herman van Bushoff goldtschmidt 477 *gulden* [..], Elisabeth Weijnandts *ende* Reijck Palmers 36 *gulden-16 stuyver*, Abraham Engels 172, Derijck Block 232 *gulden-19 stuyver-12 penningen*, Derijck Ham weijnvercoper 583

---

¹⁰⁹ na te komen

¹¹⁰ nadrukkelijk

gulden-9 stuyver, Jan Alart Backer 226 *gulden*, Arent van Scheijverhoven brauwer 200 *gulden*, Wilhelm Hellebrandts schmidt 186 *gulden*, Gerdreut van Schrieck weduwe Joans van Poel 106 *gulden*, Bartholt Jansen 161-2, Hermen Stevens 104-7 *stuyver*, Wilhelm Gordts 191-3 *stuyver-8 penningen*, Jan Lattenhouwer 700 *gulden*, Hermen Hermessen steenhouwer 198-8-6, Jan Jacobssen boeckvercoper 120 *gulden*, Davidt van Lennep goldtschmidt 1036 *gulden-15 stuyver*, edoch yder post ter goeder reekeningh; om voor den daglichsen richter ten landtrechten te moegen procedeeeren, wen dan Ick Statthouder voorschreven om seckere mij daertoe moverende oirsaecken halven alsulcken versoekten consent *ende* octroy niet aff te schlaen nooch te verweygeren ge[r]eust, doe dam sulcks hiermede *endecracht* van desen consenteeren *ende* octryeren om voor den daglichtsen rychter ten landtrechten dese voorgestelde summen tenwegen voorderen, aver met desen expressen voorbeholt *ende* bedingh, dat geene stucken van bussen, landereijen, weijen offte sonsten 't oock seyn magh, tot dit leenguet Harscamp gehoerende, niet en magh nooch sall versplittert werden, maer alleen te moegen genieten glijck behört, t welck de volmachtiger nahmens haerer allen getrauwlijck nae te commen *ende* te achtervolgen aengelofft¹¹¹, meyn leenheeren aver *ende* eenen ieder seyn guet recht aen des leengoede voorbeholden. Do dit geschieden, waeren hierover onhelt¹¹² Henrijck K[i]esen *ende* Steven Berndtschen, beyde Keppelsche leenmannen; sonder argelist *ende* tot waerer oirkundt hebbe Ick Statthouder deses met meynen leenheeren mij aenbetrawten sigell versiegelt *ende* met meyn eygen handt geteekent tot Keppel binnen den 21 martij 1657.

folio 121 verso

Verleenten consent voor Roloff van Beijsen # Matthis Recken # om te moegen op heet leenguet Harscamp ten lendtrechten procedeeeren.

Ick Theterijck Otten, des Hooch Edel gebohren *ende* Gestrenge heere Adrian Werner van Pallandt, Bannerheer van Voorst *ende* Heere tot Keppel, Statthouder over de leencammer der voorschreven he[ ]. Doe condt *ende* certifieere bij desen, dat voor mij *ende* mannen van [leen] hiernae beschrieven erschienen is de *Edele* Rolof van Bijsen *ende* [heft] impetriert¹¹³ octroy *ende* consent om ten landtrechten te moegen procedeeeren op alle alsulcke penningen, verloepen interesse, actien *ende* [ ] geene van allen uytgesondert, als Johannis van Huijseren uyt het adelijke Huys Harscamp *ende* daertoe gehoerende meyerhoe[ven], landerijen is competierende¹¹⁴, *ende* sulxs ter cause, om geindem[niert]¹¹⁵ cost *ende* schadloss gehalten te sijn, wegen de burgtucht¹¹⁶ van Joh[ ] van Huijseren [ ] van t sterffhuys van Truijtjen Braeckelman[s] in haer leven huysvraw van Olof Oloffsen *ende* van t sterf[f]huys van Gerhardt van Huijseren, als mede wegen de burg[ ]tnisse voor Johannes van Huijseren, van Hans Aenschot, *ende* voor alle andere praetensie¹¹⁷, so aen Johannes van Huijseren m[ ]

---

¹¹¹ belooft

¹¹² getuige

¹¹³ verworven

¹¹⁴ toekomt

¹¹⁵ schadeloos houden, vrij houden

¹¹⁶ borgtocht

¹¹⁷ eis

hebben. Blijck voorts daernae octroy en consent hefft geimpetreert Matthiss Recken, om op de voorschreven leengoed[eren] sijn achterweser¹¹⁸ aen Johannes van Huijseren ten landtrechten te moegen procedeeren, wan Ick nu voor het eerste Oloff [H]elsten Beijsen en [ ] ander Matthias Recken versoechte octroy *ende* consent [ ] af te schlaen gewist, maer uyt redenen mij daertoe mov[e]rende approbieren *ende* consentieren willen om alsulcke hier [ ] verhalte praetensie, voor den dagelijkschen richter ten landtre[chten] te moegen procedeeren, avermet desen expressen voorbeh[alt] *ende* bedingh, dat geene stucken van bussen, meyerhoven, landerijen, weyen offte sonsten het oock sijn moechte, tot dir leenguet Harscamp gehörende, niet en magh noch sall versplittert werden, maer alleen te mogen genieten glijck behoort, t welck de boven genompte impetranten getrouwlijck te achtervolgen aengelofft mijn leenheeren [ ]jende eenen iederen sijn guet recht aen desen leengoede voorbeholden en waere hirover onthalt¹¹⁹ de Edele Berndt Wijnckelman *ende* Steven Berndtschen, beyde Keppelsche leenmannen. Sonder argelist *ende* is waerheysts oircundt, hebbe Ick Stathouder, desen met mijnes leenheeren mij aenbetrouwten siegel versie[gelt] *ende* meyn eygen handt geteeckent tot Keppel binnen den [ ] mej 1658.

folio 122 recto

Octroy *ende* consent verlenhtt ahn de Edele Peter van der Meer, coopman in den Hage van op het leenguet Harscamp voor den dalixschen richter te mogen procedeeren.

Ick Adriaen Werner van Pallandt, Bannerheer van Voorst *ende* Heer tot Keppel, leenheer, doe condt en met desen certificierende, dat voor mij *ende* mannen van leen comparirt¹²⁰ en erschienen is de Edele Peter van Meer, coopman int Haege, voordragende hoe dat sijne Edele seckere schulden aen de duagière¹²¹ van Werdenburgh, vraw tot Harscamp, naementlijck eene summa van [5]00 *gulden* capitael, en nooch eenige meer achterstandige *ende* onbetalter interesse bij guede reckeningh vermogh¹²² obligatie, te praetendieren¹²³ hadde, *ende* dat oock andere meer Creditoren weeren so bereyts op de gereede goederen tot Harscamp praetendeeren, also dat er geen ander middel was, om tot betaelinghe te geraecken als dat voor den tijtelijcken rychter deshalven geprocedeert worden moechte. En heft vervolgens dien mij versoecht Ick wilde sijne Edeles voorschreven consent *ende* octroy daertoe verlehnen, in moeten hetselve om seeckere daertoe hebbende redenen niet hebbe konnen afschlaen noch te verweygeren gewist, doen dan sulx hiermede en in craft van desen octroyeren en consenteeren alsulcke gepraetendiert[e] schuldt der 500 *gulden* capitael, cum interesse en wat verner voorgestreckt aen het leenguet Harscamp voor den daglixschen rychter te moegen prcedeeren. Edoch mit sulcken bedingh, dat het leenguet in t geringste niet mag nooch sall gespittert werden, maer alleenig te moegen genieten glijck behoort, t welck impetrant getrouwlijck te

---

¹¹⁸ degene van wie je te vorderen hebt

¹¹⁹ getuige

¹²⁰ voor het gerecht verschenen

¹²¹ douarière

¹²² volgens

¹²³ op te eisen

achtervolgen aengeloft, mij leenheeren aver ende eenen ieglijcken sijn guet recht aen desen leenguede voorbeholden. Waeren hierover *praesent* de *Edele* Berndt Winckelman en Steven Berndtsen, leenmannen des Huyses *ende* Herligheyt Keppel, sonnder argelist. In oircondt van waerheyt hebbe Ick desen met mijn eygen handt geteeckent ende met mijn siegel versiegelen laeten tot Keppel binnen den [17^e] Julij Anno 1658.

folio 122 verso

Octroy consent verleent aen [ ] Muijs als *volmagtiger* van Herman van [ ], coopman in den Haege om het leeng[uet] Harscamp voor den dagelixsen richter te mogen procederen.

(in de marge): Dit hergewaert is den 25^e *november* aen mij betaelt.

Ick Adriaen Warner van Pallnt, Bannerheer tho Voorst, Here tho [Keppel], leenheer, doe cont ende mit desen certificierende dat voor [mij] ende mannen van leen compariert ende erschenen is de *Edele* [J..] Muis, burger van Arnhem in qualite als volmachtiger van [ ] van Lusingen volgens een volmacht van dato den 18 *novembris* voor schout, burgemeesteren, schepenen ende regeerders der s[tadt] s Gravenhage in Hollant gepasseert, voordragende hoe [dat] principalen sekere schulden aen de douagere van Waerdenbur[g], Vrouw tot Harscamp, namentlijck eene somma van 1550 *gulden* volgens obligatie als anders ende voorhebbens was alsoo geen andere goederen voor handen sijn, sijn actie te institueren op die goederen tot Harscamp gelegen, *voornoemde* douagere ende kinderen toebehorende, aen mij leenplichtich. *Versoeckende* daertoe van mij consent ende octroy om met eenen dagelijcksen richter ende richter[ ] op *voornoemde* leengoederen tot Harscamp gelegen te mogen procederen soo ende als na lantrechten. Sal *vereysen* gelijk albereide verscheyden andere der selver douagere ende *Edele* crediteuren gedaen hebben. [Ende] dewijle ick sodane *versoeck* niet hebbe connen nochte wilen weygeren, consentere ende octroiere *voornoemde* geconstitueerden [uyt] cracht deses, dermaten dat de *voornoemde* praetendeerde sch[ult] cum interesse et expensis¹²⁴ met middelen rechtens met ende door den dagelicxsen richter sal mogen *verhalen* op *voornoemde* leengoederen [tot] Harscamp gelegen. Edoch met sulcken een bedinch ende voorbehalt, dat het dickgemelt¹²⁵ leengoet in t gerinchste n[iet] sal mogen gesplitet worden, maer alleen te mogen genie[ten] gelijk behoort, 't welck den *voornoemde* geconstitueerden *qualitate qua* aengeloofft getrouwelijck te achtervolgen, mij leenheer over [ ] ende een iederen sijn goet recht voorbeholden, aen desen lee[ngoet]. Waeren hyr over *praesent* als leenmannen des Huyses ende H[eer]licheyt Keppel Godfrid Schoer ende Gerrit ten Sande. Son[der] arch ende list, in oircondt der waerheyt hebbe dese met mijn siegele becreftiget¹²⁶ ende eygende hant beteyckent. Act[um] tot Keppel den 25 *novembris* 1658.

---

¹²⁴ met rente en kosten

¹²⁵ vaakgemelde

¹²⁶ bekrachtigd

Octroy en consent verleent aen Johannes [Houtuin] op het leengoet Harscamp om voor den R[ ]ken richter te mogen procederen.

Ick Adriaen Warner van Pallant, Bannerheer to Voorst, Here tho Keppel, leenh[eer], doe cont en certificere mits desen dat voor mij *ende* mannen van leen *nabeschreven* ers[chenen] is den *Edele* Johannes Houtuin, notaris en ontfanger in s Gravenhage, verd[ ] hoe dat sijn *Edele* sekere schulden aen de douagere van Weerdenborch *ende* J[ ] van Weerdenborch, Here to Harscamp, namelijk een somma van 7330 *gulden* bij [ ] rekeninge *vermogens obligatie* van 17/7 Augusti 1659¹²⁷ te pretenderen hadde [ende] oock meer andere creditoren waren, soo vereyts op de gerede goederen tot [Harscamp] pretendeerden, also datter geen ander middel was om tot betalinge te ger[aken] als voor den tijtlicken richter geprocediert worden mochte. Heeft dieswegen mij [ ] om sijn *Edeles voorschreven* consent *ende* octroy daertoe willen *verlenen*, 't welck [ick] om sekere mij daertoe moverende redenen niet hebbe connen afslaan, no[ch] te *verweygeren*, octroiere dan en consentere sulcx hiermede *ende* in [cracht] deses alsulcke gepraetendeerde schult van 7330 *gulden* aen het leengoet Ha[rscamp] voor den dagelicksen richter te mogen procederen. Voorbehoudens dattet *voornoemde* [leen]goet Harscamp in t gerinchste niet mach noch sal gesplittert worden, maer alleen te mogen genieten als behoort, 't welcke impetrant ge[ ] te achtervolgen aengelooft. Mij leenheer aver *ende* een iegelijcken sich [ ]

---

¹²⁷ resp. volgens de gregoriaans en de juliaanse kalender